

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library City

Зна на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VIII.

Ч. 4 (747).

СУБОТА, 9 СІЧНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JANUARY 9th, 1926.

No. 4 (747).

VOL. VIII.

ПРОВІДНИК ПРОГРЕСІСТІВ ВИСЛАВ ЛІСТИ ДО КІНГА І МІСНА.

Роберт Форк хоче знати становище урядової й опозиційної груп супроти десятих публичних справ.

ОТТАВА, 7. січня. — Роберт Форк, провідник прогресивної партії в домінальному парламенті, вислав в імені своєї групи листи до прем'єра Кінга і провідника консервативної партії Мієна, в яких просить їх заявити своє становище супроти 10 важких публичних справ. Форк вислав ці листи як слідує:

- 1) Тарифа.
- 2) Допущення худоби до Злучених Держав.
- 3) Зрівняння перевозових оплат.
- 4) Годсон-Бейська залізниця.
- 5) Кредит для фермерів.
- 6) Зворот (провінціям) прирідних багатств.

7) Переносний балет. Крім цих були ще три точки меншої ваги. В кожному випадку Форк просить провідників урядової й опозиційної груп дати відповідь і заявити виразно, що вони готові зробити. Лист був великою несподіванкою для лібералів, які уважали, що прогресисти будуть поїратися уряд в парламенті. Прогресисти не вніесли ще ніякого рішення відносно того, чи вони будуть поїрати уряд, чи ні. Прогресивна партія не встановить ніякої політики для теперішньої сесії, поки не одержить відповідей на свої листи.

"ДЖИНДЖЕР ГРУПА" БУДЕ ВИСТУПАТИ РАЗОМ З ПРОГРЕСІСТАМИ.

ОТТАВА, 6. січня. — Коли відкриється парламент, прогресивні послы, включно з т. зв. "джинджер групою", будуть творити об'єднаний фронт. Вчорашні конференції, в яких взяли участь провідник прогресистів Роберт Форк, члени головного тіла партії й "джинджер групи", були успішні. Всі прогресивні послы прийшли до порозуміння відносно спільної акції в парламенті. Наслідком цього буде те, що під час слідуєчої сесії парламенту прогресисти у важких питаннях будуть виступати разом.

На конференції вибрано також виконавчий комітет, який буде завідувати справами об'єднаної партії під час сесії. Головою комітету вибрано Роберта Форка, який далі ще об'єднаною партією в парламенті. В комітеті є також представники від поодиноких провінцій. Посол Р. В. Гарднер заступає Алберту, посол Джан Еванс — Саскчеван, а посол Дж. Л. Браун — Манітобу. З членів комітету посол Гарднер був членом "джинджер групи".

400 ГРЕЦЬКИХ КОМУНІСТІВ ВИСЛАНО НА ЕГЕЙСЬКІ ОСТРОВИ.

АТЕНИ, Греція, 3. січня. — Грецький уряд вислав на заселення на Егейські острови 400 комуністів, з яких арештовано недавно в Атені. Більшість засланих комуністів були активними трейд-юніоністами. Поліція арештувала їх на юніонних мітингах і в юніонних салях. Ці наїзди на комуністів наступили зараз по

створенню підсекретариату для поборювання комунізму. Грецька поліція напала на юніонні мітинги та робітничі домівки і вибила тих, що були найбільш активними в юніоні, і опісля вислала їх. Військовий диктатор Пангальос пустився на такий розпукальний крок, побачивши силу комуністів під час недавніх муніципальних виборів.

ГРЕЦЬКИЙ ДИКТАТОР ГЕН. ПАНГАЛЬОС КАСУЄ МОНАСТІРИ.

АТЕНИ, Греція, 7. січня. — Грецький прем'єр генерал Пангальос, який проголосив себе минулої неділі диктатором, звернув перші репресивні кроки свого режиму проти грецьких монашеских закладів. Він заборонив далі прийняття монахів і приказав настоятелям монастирів, щоб вони відправили всіх монахів, що мають менше як 50 років. Диктатор оголосив також, що від тепер всі чужинці, при вступі до Греції, будуть платити по \$10 податку від голови. В заміну за кожний чужинець одержить білет вступу до всіх старожитностей країни. Стягнений в цей спосіб дохід піде на подраву доріг.

Як започаткування своєї кампанії за економію, Пангальос скасував міністерства допомоги й національної економії. 2 РОКИ ВІЗНИЦІ ЗА СФАЛШУВАННЯ ПІДПИСУ. Василь Бабюк зівстав засуджений в поліційному суді у Вінніпегу на два роки в'язниці за те, що вкрав чек на \$5, висланий з "Воркменс Компенсейшен Борд" до Дж. Касміра, і поставив на ньому хрестик та кавав одній жінці підписати імя Касміра. До видання тяжкого присуду причинилося ще й те, що Бабюк був вже попередньо караний в поліційному суді.

Кук каже, що британські майнері готові до боротьби з власниками майнів

ЛОНДОН, 6. січня. — "Ми будемо боротися, як буде треба, і в тому випадку виставимо націоналізацію вуглевих копалень як економічну konieczність". Так відповів Артур Дж. Кук, провідник Майнерської Федерації Великої Британії, на запит американського кореспондента, що думають майнері робити, коли урядова субсидія — уділена власникам копалень в серпні 1925 р., щоб уникнути страйку — скінчиться на 1-го травня (мая). Власники копалень і майнері пригортаються до індустриальної війни, в яку буде включений страйк 4,500,000 робітників. "Є це боротьба життя або смерті для майнерів", сказав Кук. "Ми маємо попертя цілого індустриального руху, бо робітники інших індустрій зна-

ють, що це є також їхньою боротьбою. Є це боротьба за вдержання відповідної платні й відповідних годин. Наше теперішнє положення таке, що не може бути компромісу на тих точках. "Виглядає, отже, що на 1-го травня буде спроба сил між власниками і робітниками, і майнері пригортаються до боротьби, як і пригортаються цілий трейд-юніонний рух... "Ми знаємо, перед чим стоїмо, і будемо готові, як треба буде боротися. Уряд і власники пригортаються і ми також маємо наш міжнародний союз, зложений з 4,500,000 робітників. Ми робимо заходи для розподілювання поживи і постановили боротися до кінця, щоб задержати умови праці, які втягли нас так довго здобути".

3,000 РОБІТНИКІВ НА ШІСТЬ ВІЛЬНИХ МІСЦЬ. ЛОНДОН, 7. січня. — Одна текстильна фабрика в Манчестері дала оголошення за шістьма робітниками. На цих шість місць зголосилося 3,000 робітників, які почали збиратися коло фабрики в шестій годині рано. Коли управа-фабрики оповістила, що місця вже заповнені, між зібраними робітниками почалося заворушення. Шукаючи праці стали штурмувати офіс компанії і на місце розрухів приїхала поліція в автомобілях, яка розігнала товпу.

ВУЛЬКАН ВЕЗУВІЙ ЗНОВУ АКТИВНИЙ.

Короткі звідомлення з Італії повідомляють, що вулкан Везувій став знову активний. З кратеру вулкану виходить багато диму й гарячого попелу, але лави ще не вибухає. За те на західній і північній стороні гори поробилися отвори, з яких тече лави. Лави з західного отвору вибухає в еупроводі сильних експлозій.

КОЖНИЙ ГОЛОС КОШТУЄ УРЯД 62 ЦЕНТИ.

ОТТАВА, 7. січня. — Останні федеральні вибори в Канаді коштують уряд около 2 мільйонів 100 тисяч доларів. Так як всіх голосів віддано 3,157,545, то виходить, що кожний голос коштує уряд около 62 центи.

НАЦІОНАЛІСТИ НЕВДОВОЛЕНІ ГІНДЕНБУРГОМ.

Газети німецької націоналістичної партії висловлюють велике негодування і розчарування політикою президента Гінденбурга.

Один з партійних органів пише, що Гінденбург "не справив надії". "Справдливих тільки найгірші побоювання", каже газета.

ПРИ ЗУДАРИ ПОТЯГІВ ЗГИНУВ МАШИНІСТ.

НОРТ БЕЙ, Онт., 6. січня. — Два тягарові потяги наїхали на себе на залізничній ярді в Мюллені, в наслідок чого машиніст одной льюкомотиви зівстав убитий.

ХОЧЕ ЗАБОРОНИТИ НАВЧАННЯ ТЕОРІЇ ЕВОЛЮЦІЇ.

ДЖЕКSON, Мізурі, 7. січня. — Посол Робінсон вніс в стейт-товій легіслатурі законопроект в справі заборони навчання еволюційної теорії в школах.

ТАНЦЮРИСТ АВРАМЕНКО В КАНАДІ.

Дня 15. грудня приїхав до Торонта український танцюрист Василь Авраменко та почав організувати там школи. Авраменко має свого часу по верх 2,000 учнів у 18 школах по західних землях України.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВІТЬ ПЕРЕДАТКУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ".

Згідно з новим законом, бібліотека має бути читана "без коментарів".

РІЖНІ ВІСТІ

ПІД ЧАС ЕКСПЛОЗІЇ УБИТО 12 РОБІТНИКІВ.

ПЕНСАКОЛА, Флорида, 4-го січня. — Під час експлозії газу на фабриці "Ньюпорт Розінд Торпентайн Ко." убито 12 робітників і 17 ранено. Частина фабрики знищена. Причина експлозії невідома.

МЕРІ І ДОГЛЕС ПОДУТЬ ДО РАД. СОЮЗА.

Харківські "Вісті" з 18. грудня 1925 р. повідомляють: Товариство культурного зв'язку з закордонном одержало листа від відомої кіно-артистки Мері Пінкфорд, в якому вона прохає вислати її рецензію на картини з її участю, а також повідомляє, що не весну 1926 року вона приїздить до Радянського Союзу разом з Доглесом Фейрбенксом.

РАДЯНСЬКІ КООПЕРАТИВИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

МОСКВА. — Міжкооперативна рада писала в імені багатоміліонної маси кооперативного населення Радянського Союзу телеграму до Муссоліні з протестом проти захоплення італійськими фашистами біора і Майна Центрального Союзу італійського кооперативного руху і розгону союзу робітничих кооператив в Триєсті. Радянські кооперативи на стоять на забезпечення італійському кооперативному рухові свободного існування.

ЗАМЕРЗЛО 18 РУМУНСЬКИХ ЖОВНІРІВ.

БЕРЛІН, 16. грудня. — На кордоні між Румунією а Чехословаччиною замерзло 18 жовнірів румунського прикордонного посту. Жовніри вартували по 12 годин денно і помяло великого морозу не мали теплового одягу.

МОНТРЕАЛ, 6. січня. —

Попісний потяг, їдучий з Монтреалу до Галіфаксу, виколіється в Салт Спрингс, Н. С., в наслідок чого шість осіб зівстало ранених, з них три поважно.

ВІДПРАВЛЯЮТЬ 40% КОНСУЛЯРИХ УРЯДОВЦІВ.

САН АНТОНІО, Техас, 7. січня. — Тут довідалося з урядового жерела, що на розпорядок мексиканського президента Калеса більше як 40 проц. всіх урядовців в мексиканських консулятах в Канаді, Злучених Державах і в Європі будуть відправлені зі служби.

В МУС ДЖО АРЕШТОВАНО ПОЧТОВОГО УРЯДОВЦЯ.

В Мус Джо, Саск., арештовано поштового урядовця Отта С. Відмена за крадіж поштових пакунків. Арештований має 47 років і працював на пошти через останні 15 років.

МАНІФЕСТАЦІЯ КОМУНІСТІВ У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 4. січня. — Тут відбулася маніфестація комуністів, звернена проти недостатньої допомоги безробітним і проти заплечення відшкодування буйним правлячим домам за їх сконфісковане майно.

ЗЕМЛЕТРУС В МІСТАХ НАДРЕНЩИНИ.

КЕЛЬН, Німеччина, 6. січня. — Кілька міст в Надренщині навистив сьогодні землетрус. Він дався відчутти в Кобленці, Діссельдорфі й Ельберфельді. Матеріальної шкоди не було. Також нікого не вбито ani ранено.

В МАЙНІ УБИТО ДВОХ РОБІТНИКІВ.

КОБАЛТ, Онт., 6. січня. — В тутешній майні убито вчора двох робітників, Чарлса Лона й Френка Петті.

ЗАВОДЯТ ЧИТАННЯ БІБЛІ В ШКОЛАХ.

ОЛІМПІЯ, Вашингтон, 4. січня. — Легіслатура стейту Вашингтон ухвалила законопроект, яким дозволяється читання біблії в школах.

Згідно з новим законом, бібліотека має бути читана "без коментарів".

В ПАРИЖІ Й ИНШИХ ЧАСТЯХ ФРАНЦІЇ НАЙБІЛЬША ТЕПЕР ПОВІНЬ.

В Бельгії повині спричинили майже всі школи, що спричинила була велика вїна в 1914 році.

В той час як гроза повней в інших країнах вже проминає, в Парижі й інших частинах Франції повині саме тепер прибирає грізні розміри. Протягом останнього тижня грудня і в теперішніх днях січня у Франції падають великі дощі, наслідком чого вода в ріках піднеслася й вони виступили з берегів. Багато передмість Парижа заліяні водою. Комунікація між Парижем та іншими містами перервана, бо дороги й залізничні тори є під водою. Деякі менші міста цілі заліяні водою. В Парижі падає дощ безперестанку. БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 7. січня.

Обчислено, що повині в Бельгії спричинили майже так багато шкоди, як спричинила вїна в 1914 році. Вся шкода буде вносити сотки мільонів Франків. За вїмомком північної Бельгії, де потоки дальше підносяться, повині по цілій країні стає менше критичною. Вода всюди опадає і привертаються нормальні відносини. КОБЛЕНЦ, Німеччина, 6. січня. — Всю шкоду в Надренщині від повней обчислюють на 25 мільйонів марок. В самому лише окрузі Кобленцу число безробітних збільшилося через повині до 60 тисяч.

РАДЯНСЬКИЙ УРЯД ЗАСЕЛЮЄ ЕСКІМОСАМИ ОСТРОВ ВРАНГЕЛЬ.

На острові буде збудована стація бездр. телеграфу, що зможе комунікуватися з Канадою, Америкою й С.Р.С.Р.

ВЛАДИВОСТОК, Далекосхідна Радянська Республіка, 6. січня. — Остров Врангель, що лежить коло північно-східного сибірського побережжя, буде виведзві заселений Ескімосами. Радянський уряд Далекосхідної Республіки вишле на остров 10 родин Ескімосів, які будуть зародком населення острова. Нові поселенці одержать поживу на три роки, рушниці й амуніцію на чотири

роки, як також достаточнопіс та приладдя для риболовля й полювання. Уряд збудує також на острові стацію бездротного телеграфу, яка зможе комунікуватися з Канадою, Злученими Державами й Радянським Союзом. Претенсії до острова підносили в останньому столітті Злучені Держави, Канада, Велика Британія й Радянський Союз. Остаточно острів остав в руках радянського уряду.

ВІСТКА ПРО ВІЌЗД ГЕН. ФЕН Ю-СЯНА ДО РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

ПЕКІН, Китай, 6. січня. — Вїзд "християнського генерала" Фен Ю-Сяна, який заявив, був, що усувається від публічного життя і вїздить за кордон, залишив китайську ситуацію в ще гіршому замшанню, ніж вона була дотепер. В головній квартирі Фен Ю-Сяна в Пекіні сказано, що він вїхав до Урги, звідки правдоподібно поїде до Радянського Союзу "студіювати радянські інституції". Інші політичні обсерватори кажуть, що Фен Ю-Сян мусів

вїхати. Як би він не був вїхав добровільно, то до цього були-б його примусили. Вїна в останні часи віддала в руки Фен Ю-Сяна провінцію Чіглі і столицю Пекіна, але побідила його посередити на північному фронті в боротьбі з ген. Чан Цо-Ліном. Чан Цо-Лін цілковито зданив бунт одного зі своїх бувших генералів, а з самим генералом і його жіночкою розправився в звірський спосіб, відрубавши їм ноги й руки, а потім голови.

ТЕЛЕГРАФІСТИ ЗАХОДУ ВСТУПАЮТЬ ДО КАНАДІЙСЬКОЇ ЮНІЇ.

Сіенарські телеграфісти в містах на захід від Саскатуну аж до Тихого океану, які належали перше до "Комершіял Телеграферс Юніон оф Америка", пішли за приміром своїх товаришів у Вінніпегу й східній Канаді і виступили з тої юнії та рішили прилучитися до канадської юнії телеграфістів, яка називається "Електрикал Ко-мюнікейшен Воркерс оф Канада". Рішенням є обняті телеграфісти в Келгари, Едмонтоні й Ванкувері та в менших містах між Саскатуном а Тихим океаном.

УХВАЛЮЮТЬ \$50,000 НА ВІДАТКИ ДЕЛЕГАЦІЇ.

ВАШІНГТОН, 6-го січня. — Конгресова комісія для закордонних справ одностайно зарекомендувала за внаслідком \$50,000 на покриття коштів американської делегації, що має взяти участь в підготовчих працях комісії Ліги Націй для скликання конференції роззброєння. Жадуючи від конгресу ухвалення повшої суми, президент Кулідж заявив, що це в ніякій мірі не зобов'язує Злучені Держави брати участь в самій конференції роззброєння.